

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joi și Sâmbătă.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 8 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălămate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Nr. 1354 și 1374.

Protopresbiterii nou instituiți: *Simeon Popescu* în tractul Sibiiului, și *Dr. Nicolau Maier* în tractul Selistei, sînt îndrumați cu datul de astăzi a intră în activitate ca protopresbiteri tractuali; totdeodată asesorul consistorial, protopresbiterul *Moise Lazar*, este absolvat dela funcțiunea de administrator protopresbiterial al acestor tracturi.

Ceea ce se aduce la cunoștință publică.

Sibiu, 1 Septembrie, 1883.

Miron Romanul m. p.
arhiepiscop.

Maghiarisarea pe căi noue.

(Urmare.)

— „Scopul cel mai nemijlocit este ca noi se maghiarisăm totul, ce este factor de stat și factor social. Se maghiarisăm *inteligenta, industria și comerțul*. Dacă am realizat aceasta, vom ajunge și al doilea scopu. Dacă se va maghiarisa *inteligenta, capitalul, industria, comerțul și pe teritoriul naționalităților*, dacă în această patrie toate funcțiunile sociale le va umplă spiritul unguresc în ori ce funcțiune socială; dacă se va scrie, se va vorbi și se va instrui unguresc și dacă numai acel spirit va conduce lucrul mașinei celei mari a organismului social: atunci ne-am și ajuns scopul, căci putem aștepta liniștiți timpul, care va aduce tot de odată și înghițirea masselor neculte. Va trebui un timp îndelungat, căci masele cele neculte resistă mult timp după cum ne arată istoria de 2000 de ani.

„Dar acea istorie ne mai arată, că influența necurmată amalgamează încet chiar masele cel mai neculte și la aparență mai nepetrundeătoare. Gramatica domnitoare, care înaintează sub flamura civilizațiunii, se strecoară ca umezeala în porii stâncilor celor mai massive.

„Așa dară noi trebuie să punem ținta în numele politice maghiare și a civilizațiunii maghiare. Cu conștiință și după un plan dar fără de nici o violență trebuie să năsuim să ajungem această țintă. Trebuie să concepem o politică maghiarisătoare într-o întindere mai mare. Dar fiindcă eschid maghiarisarea violentă, ba o socotesc chiar periculoasă, se naște întrebarea: de ce mijloace dispune această politică? Eu voi încerca a răspunde detaliat la această întrebare cu ajutorul istoriei și cu statisticei.”

La păreri autorului articlilor din „*Nemzet*” ne vom face reflecșiunile noastre la urmă. Nici aceea ne vom face, ca se l urmă per estensum. În extractiv ne vom ocupa deci cu înalta politică de stat a domnului Beksics.

În al doilea articol al său Dsa se ocupă cu istoria antică a Romei, care latiniza pre unde mergea și latiniza mai întâiu orașele și apoi acestea întreaga populațiune. De aici concludia că mai întâiu se se maghiarizeze cetățile apoi noi toți.

Să ne mai prindă mirarea că până acum s'au asemănat ungurii cu francesii și cu englesii, căci acum vedem că au ajuns a se compara cu romanii, cari odinioară domneau preste lumea întreagă. Ați mâne nu va mai exista istorie universală, și numai cea maghiară.

Din vechia antichitate ca prin minune sare domnul Beksics la anul domnului 1835 și face compararea între conscripția de atunci și cea din anii 1870 și 1880. De atunci și până la anul citat au crescut numărul ungurilor și a scăzut cel al naționalităților. Așa în comitatul Baranya înainte cu 50 de ani erau 40,000 de sârbi, cari astăzi au scăzut la 10,000.

„Comitatul Zala, care nu s'a putut ridica preste Muraköz, n'a putut se contopească cu ceva succes pe croați. Inse nici croații nu s'au înmulțit în proporție cu înmulțirea populațiunii. Nu s'au înmulțit nici sârbi; din contra ei s'au maghiarisat, căci numai astfel se poate explica stagnarea numărului lor și progresarea maghiarismului. Populațiunea maghiară în comitatul Zala la 1835 era de 195,000 de suflete, în 1870 deja se urcă la 244,000, în 1880 la 253,000.

„Insemnată maghiarisare constatăm în comitatul Timiș, — dice domnul Besksics — în care la 1835 erau 4560 de maghiari, 183,628 de români, 67,847 de germani, 30,000 de Bulgari, 2954 de slovaci, 1698 de socați, 18,320 de sârbi, 2830 de montenegri, în 1880 vedem că maghiarii au crescut la suma de 25,000 de suflete, românii au scăzut (în 1870: 150,000, în 1880: 148,000) sârbi, și croați laolaltă au scăzut la suma de 47,000, bulgarii, munte-negri și socații au dispărut de pe fața pământului.

„În comitatul Torontal prin anii 1830 erau 114,000 de sârbi și croați, acum 169,000. Aici n'au câștigat mult maghiarii, au făcut însă germanii progrese immense, care și-au duplicat numărul. Vedem deci că în acest comitat nu maghiarii ci germanii au înghițit pe sârbi.

„În comitatul Aradului maghiarii s'au duplicat. Asemenea și germanii constată o puțină înmulțire. Slovaci nu s'au schimbat, sârbi scad în mod îngrozitoriu dela 5650 la 2000. Sârbi perd terenul în favorul maghiarilor și al germanilor, nu numai prin aceea, că se înmulțesc tare sporadic, ci mai mult prin aceea că ei scad.

„Se poate dice că maghiarismul crește în toată țeara.

„Deși se ivesce ici coala romanisare și slavizare, totuși bilanțul cade în favorul maghiarismului, a limbii maghiare. Opera maghiarisării în celelalte comitate nu arată progrese așa de însemnate ca și cum s'ar pute aștepta dela lupta de jumătate secol.

„Cu atât mai strălucit este însă succesul străduințelor naționale prin orașe.

„Schimbările întemplate în o jumătate de secol se ogîndează mai bine în orașe. În ele s'au întemplat schimbările cele mai favoritoare în interesul maghiarismului.

„Cifrele vorbesc destul de respicat.

I. Populațiunea capitalei Budapesta.

„În Buda după conscripțiunea din 1821 se aflau 25,228 de locuitori, dintre cari câteva sute maghiari 1100 sârbi, ceilalți germani.

„În Pesta după conscripțiunea dela 1829 erau 62,471 de locuitori, dintre cari 1200 maghiari, tot atâta slovaci, 650 sârbi, 250 greci, 100 valachi.

„Capitala intrunită avea așadar la începutul anilor treizeci numai 87,699 de locuitori, între cari abia câțiva maghiari.

„În 1880 în Budapesta erau 360,551 de locuitori, dintre acestia 198,742 — așa dar mai mult de jumătate — maghiari, 119,902 germani, 21,581 de slovaci, 408 valachi, 1756 sârbi-croați.

„Cifrele acestea documentează că s'au înmulțit în mod american. O asemenea înmulțire prelângă propagațiunea naturală s'a putut întempla numai prin emigrare în masse, și tot astfel se înmulțesc nu numai orașele americane, ci și cele din Europa. Invasiunea în masa cea mai eclatantă s'a întemplat în favorul maghiarismului.

„Germanismul abia s'a duplicat, pe când maghiarismul s'a înmulțit cu 90%. Numărul sârbiilor și al croaților abia s'a schimbat cu ceva. Slovaci încă s'au înmulțit în mod însemnat, ceea ce stă în logătură cu zidăritul. Cu toate acestea însă slovaci sînt numai țileri. Va se dice ei nu aparțin adevăraților locuitori ai orașului. Fisicnomia orașului este astăzi ungurească, pe lângă aceasta germanismul mai dă un oare-care contingent; celelalte naționalități dispar.

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozesce de E. B.)

(Urmare.)

Cristian se încercă a recunoaște între doamnele îmbrăcate ca sibile sau ca regine barbare, pe Margareta. El însă nu era în stare a o recunoaște și de atunci, festivitatea, fără a-i părea mai puțin briliantă, îi desfăta numai ochii. Cu dl Goefle era așa, imaginațiunea dînsului era foarte agitată.

— Cristiane, esclama el, cu costumele noastre, ce nu sînt costume, și cu sania noastră, ce nu este decât o sanie, se nu ne punem și noi în rënd? Pentru că bravul meu Loki n'are nici pene, nici pasere, nici coarne pe cap, se aibă el picioare mai slabe decât ceialalți?

— Treaba dtale, domnule doctor, respunse Cristian. Dta îl cunosci, dta și dacă este capabil a ne umplea cu glorie sau cu rușine.

— El ne va umplea cu glorie, sînt sigur.

— Ei bine, se mergem.

— Dar va fi ostenit bietul Loki; se va încălzi și scie Dumneșeu dacă nu și-a atrage o inflamație de plumăni!

— Ei bine, se rămănem.

— Să te ia dracu cu flegma dtale, Cristiane; mie-mi ard mânia după alergare!

— Ei bine se cercăm.

— Un bărbat așa aședat ca mine, se ia la goană un cal, pe care-l iubesc, pentru a se întrece cu tinerimea, este absurd, așa-i Cristiane?

— Este absurd, decumva și se pare absurd, toate depind dela plă-cerea ce o ai în desfătările aceste.
— Să mergem! esclama dl Goefle; a resista inspirațiilor plăcerei este cu minte, adică prost. Aid bunul meu Loki, aid!

— Stăi, esclama, Cristian, sărind din sanie, se-i luăm curea de pe frunte. Cum vrei să fugă, îndușit așa?

— Așa e, așa e, Cristiane; îți mulțamesc fetul meu, grăbesce-te; ceialalți sînt gata!

Doctorul în drepturi abia dișe cuvintele aceste precând un foc artificial, de pe o altă insulă mică, în dosul locului alergării, plesni cu un sgomot grozav. Era semnul plecării, stimulantul căilor deja fără resuflare.

— Pleacă, pleacă, striga Cristian dlui Goefle, care voia se oprească pe Loki ca se urce soțul seu în sanie. Pleacă, că perdi timpul!

Și dl Goefle mâna calul, care plecase în fuga

mare mîncând pământul, pre când el remase cu curea a mână, se privească vitejile avocatului și a alergătorului seu credincios; dară el nu privi mult. Ferindu-se, ca se nu fie imbulzit de cai ce stăteau, alarmați de focul artificial și de esemplu soților lor plecați la fugă, el se găsi alături a o sanie albastră și argintie pe care îndată o recunoscu că este a Margaretei. Ușoara trăsură reprezenta forma lărgită a unei carose din timpul lui Ludovic XV, pusă pe patine lucii și joase, ceea ce permitea să privești fără osteneală prin geamurile puțin scilipicioase de frig. Cristian totuși nu se aștepta a vedea pe Margareta în sanie: ea trebuia să fie pe strada de stânci cu ceialalți; dară totuși îi veni să se uite.

Margareta, fără costum și fără mască, aflându-se sau făcându-se cam bolnavă, rămasese singură în sanie și privea prin oblon. Vizitinal se era pus ceva delaturi de ceialalți, ca se se poată întoarce în profil, ceea ce permitea Margaretei a vedea cursul și împregiurarea aceasta îi permitea și lui Cristian a vedea pe Margareta și a se ținea aproape de ea fără a fi vădut de privitorii distrași altfel de spectacolul alergării.

El n'ar fi îndrăsnit a i se adresa cu vorba, ba chiar se făcea ca și când ar fi din întemplantă acolo, precând ea lăsa repede geamul înjos pentru a-i vorbi și fiindcă el tot mai ținea curea calului amână, ea credea că este un servitor.

„II. Populația orașenilor din provincie.

„În Seghedin au dispărut (s'au amalgamat) locuitorii nemți, sârbi și valachi. Cei 1500 de germani toți sciu ungurese. Slovaci s'au maghiarizat cu desăvârșire, la ultima descripțiune se aflau 177 slovaci, 67 valachi și nu tocmai 300 de croați și sârbi. Cetate mai maghiară ca Seghedinul numai Debreținul mai este, în care naționalitățile sunt reprezentate numai prin câțiva indivizi. Mai eclatant se observă maghiarizarea dincolo de Dunăre. Prin anii treizeci între cele 8 cetăți libere regesci nici unul nu era curat unguresc. Două erau curat germane, trei maghiare-germane, două germane-maghiare, unul maghiar-german-bosniac; două orașe episcopesci erau maghiare-germane. Între 214 opide 110 erau maghiare, 43 germane, 12 croate, 7 slovace, 15 maghiare-germane, 3 maghiare-croațice etc.

Astăzi dincolo de Dunăre nu mai este un singur oraș german, asemenea un singur opid. Oedenburg era oraș curat nemțesc; între 12,000 de locuitori abia erau câte-va sute de maghiari, astăzi între 23,000 de locuitori 5,000 sunt maghiari.

Între anii 30 Raab era cetate germană însemnată. Dovada cea mai puternică este naționalitatea industriașilor.

În Raab erau 113 păpucari germani și 23 maghiari, 115 cismari germani. Numai croitori erau în majoritate maghiari; între 80 de croitori 44 erau maghiari și 36 germani. Astăzi cetatea Raab se poate dice că e curat maghiară; între 20,000 de locuitori aproape 19,000 sunt maghiari, și germanismul se învârtă cam pelângă 1,000, asemenea s'au maghiarizat și Steinamanger; între 10,800 de locuitori peste 9,000 sunt maghiari și numai 1,000 germani. Despre raportul naționalităților din Peciu nu avem alte date, atâta scim că maghiarii compun majoritatea, germanii și bosniacii nu ajung numărul maghiarilor. Suburbiiul Sziget era curat maghiar, ear cel numit Buda bosniac. Astăzi dintre 28,700 de locuitori din Peciu, 20,400 sunt maghiari, 5,000 germani, 348 croati-sârbi, 425 slovaci. Celelalte orașe de peste Dunăre încă nu sunt mestecate, ci curat unguresci, ca Kaposvár, Canija mare, Vesprim, Papa, Zalaegerszeg etc.

În districtul comitatului Pojonului dintre cele 5 orașe libere unul era german, patru slovace-germane. Oraș întreg, sau cel puțin în parte maghiar nu se afla în comitatul Pojonului. Astăzi un singur oraș german slovac nu se află în comitatul Pojonului.

În 1830 în Pojon erau 29674 de locuitori, și numai între aristocrați, onorațorii, cococari, găitânari, fauri și croitori se aflau maghiari. În teatru era limba germană; actorii maghiari nu puteau trăi acolo nici pe timpul dietei. Limba de propunere în scoale era cea germană.

(Va urma)

Revista politică.

Sibiin, în 5 Septemvre

Lângă afacerea croată merge paralel, deși mai domol, ceea a antisemitismului. Din părțile dela Zalaegerszeg s'a telegrafat la „P. Ll.“ în 15 Septemvre n., că pe lângă tot statariul și pe lângă toată miliția escesele nu încetează. Interesantă este

impregiurarea, că cu toate că se întâmplă atâtea escese, organele ordinii publice nu au putut pune mâna pe escedenții de căpetenie, fără după cum se vede pe câte un biet de tras-impins, cărui a doua și după arestare trebuie să i se dea drumul.

Conferențele ministeriale comune se încep la sfârșitul săptămânei acesteia; obiectul desbaterei va fi proiectele pentru delegațiune, între cari și afacerea croată.

„Nemzet“ anunță că proiectul de lege despre reforma casei magnaților este terminat. Proiectul dă dreptul de a fi cineva membru în casa magnaților după nascerea cuiva, combinată cu oare care cens, de avere și cu denumirea prea înaltă. Se poate că va ajunge la desbatere după votarea bugetului.

Festivitățile Vienei (aniversarea de 200 ani dela scăparea de asedial turcesc și terminarea edificiului magistratual) s'au terminat. S'a observat cu mirare absența tuturor ministrilor, a locțiitorului și a tuturor somităților oficiale dela banchetul comunei vieneze.

Primirea cea afabilă ce a avut sindicul din Roma, ducele de Torlonia, în Viena cu ocaziunea sărbătorilor din urmă a făcut o impresiune bună în Roma.

„Nord. D. Allg. Ztg.“ și „Jurnal de St. Petersburg“ își fac complimente împrumutate, desbatând cestiunea bulgară, care ofera materie de a calumnia loialitatea politiceii rusesci în orient.

Sobrania bulgărească s'a deschis astăzi. „N. fr. Presse“ află ca Zankov propagă unirea Bulgariei cu Rumelia orientală ca necesitate logică, care are să se îndeplinească cât mai curând.

Din Croația.

Cea din urmă telegramă care ne stă la dispozițiune este de Duminecă. După aceasta în capitala Croației, în Agram, linșcea este neturbarată. În ținutul fostelor regimente de fruntarie, așa numite banale, spune aceeași telegramă, că insurecțiunea a început a se reduce. Mulți dintre tumultuanți sunt prinși, între acestia și un fost oficer de fruntarie, Kernici cu numele, despre care se scria că arangează și conduce insurecțiunea.

Cu o și mai înainte, adevă în 15 Septemvre n. s'a putut ceti în foile din Budapesta unele detaiuri după „Narodne Novine“, despre cele petrecute în districtul banal. Din detaiurile acestea însemnăm, că insurecțiunea s'a escat în Hrastovitza. Hrastovitza este în depărtare de o oară dela Petrinia. Țeranii s'au adunat Vineri seara în 7 Septemvre n. înaintea oficiului comunal și au cerut estradarea steagului unguresc și a coroanei. În cancelaria comunală au căutat în toate unghiurile după steagul unguresc, ba au vizitat în cele din urmă pe primariul, dacă nu cumva a înfășurat steagul unguresc în giurul trupului seu. Neaflând nimic mulțimea s'a dus la notariul, la învățatoriul de acolo și au vizitat și acolo ca și în cancelaria oficiului comunal. Se înțelege în zadar. Cu totul altfel s'au petrecut lucrurile în Iabucovatz, Cralievicani și Hlasnici. În aceste trei localități, țeranii s'au adunat Duminecă după ameași înarmați cu cio-mege și cu cârlige. O parte din țerani s'a dus la Ioșevitza, unde parochul Rogulici a trebuit să jure în genunchi de trei ori, că el n'are nici un steag unguresc și că îndată ce ar sosi vreunul ar da de scire trăgând clopotul din turnul bisericeii. În Iabucovatz

tumultuanții au suprins pe primariul și pe notar în momentul când se scontra cassa. Mulțimea întăritată întrebă și aici după steagul unguresc, și neaflând au bătut pe primariul, pe notar și pe pandurii ce erau acolo. După ce i-au bătut i-au încuiat și au pus pază înaintea arestului. În Kralievicani concentrându-se mulțimea înaintea primariului au cerut earăși steagul unguresc. Poarta era încuiată, primariul, oficer în rezervă, a provocat mulțimea să se împrăscie. Fiind însă că aceasta a respuns rîdînd și amenințînd, primariul a tras din pușcă asupra mulțimei. Întăritată și mai tare mulțimea a dat năvală asupra porții, a zdrobit-o, a spart ferestile și intrând în casă, a maltratată pe primariul pe soția și pe fiica lor, și în fine i-au escortat prin ploaie torențială în arestul local din Iabucovatz. Tot așa s'au purtat cu notariul de acolo. Altă mulțime s'a purtat în Mlinoge și mai barbar. Învățătoriul de acolo Rescovici încă este unul din acei alegători, care au dat votul pentru candidatul partidei naționale (guvernamentale) și a mai înduplecat la aceasta și pe alți doi. Mulțimea întăritată consideră aceasta de tradare de patrie și a hotărît să și resbune. Rescovici auzind din depărtare sgomotul mulțimei fugi în pădure. Tumultuanții au intrat în edificiul scoalei și întrebă pe învățătoreasa spăimântată unde este steagul unguresc. Neaflând nimic o a alungat cu copilul ei cu tot afară strigînd: „ucideti-o!“ Unul a prins-o de gât, altul de pept strigîndu-i: „adu încoace cele 500 de florini, care bărbatul tîu le au primit pentru votul sîu dela maghiari!“ Învățăătoreasa și copilul au scăpat cum au putut, pe mama învățatoriului însă o au ucis. La început se părea că e moartă, mai târziu fu dusă în spital, de unde, pentru ranele cele grele, abia va mai eși vie. Chipului Maiestății Sale i-au scos ochii, au cruțat inșe pre cel al principelui de coroană. După ce în zilele următoare mulțimea a continuat escesele, căud a sosit miliția și gendarmii au tras întrînsa.

„Nemzet“ are sciri despre arestări multe de pe la Maia Hrasnitz și Manigradatz. „P. Ll.“ are o telegramă dela Agram, prin care se constată iritațiunea ce există încă. Pentru 15 și 16 Septemvre n. spune telegrama că sunt anunțate turburări noaue în Agram. În colțurile stradelor era scris cu negreală din tipografie: „Nici o linisce, până când insigniile stau sus!“ S'au luat măsuri, stradele sunt ocupate de miliție și așa turburările nu se vor putea repeta.

Tripla alianță.

În privința triplei alianțe, mai ales cu privire la rolul Italiei „Journal des Débats“ scrie:

„De câteva zile presa italiană discută cu multă vivacitate asupra meritelor triplei alianțe și asupra avantajelor pe cari Italia caută se aibă din această alianță. Să ne ferească Dumnezeu să ne amestecăm într'o desbatere, în care de bună seamă opiniunea noastră ar avea puțină greutate! Remarcăm numai că acei dintre confrății noștri de peste Alpi, cari se întreabă la ce le poate servi alianța și întru ce ar putea-o servi ei din parte-le, nu pun de sigur cestiuni inutile. Ei sînt angajați, o sciu bine; e prea târziu spre a se desface, aceasta o sciu de asemenea; cu toate acestea le vine greu de a nu se uita înapoi și înainte cu oare-care nelnisece, pentru a vedea de unde vin și până

— Spune-mi, prietino, ți se ea cu glas lin dară fără afectăție, bărbatul acela mscat negru. . . ca și dta, care tocmai a trecut pe aici și care aleargă acum, este stăpânul dtale, așa-e că este Cristian Waldo?

— Nu, domnișoară, respunse Cristian franțozește și fără a-și schimba glasul sau accentul seu, Cristian Waldo sînt eu.

— A! Doamne ce glumă! replica tinera fată cu o bucurie ce nu o putea reține și slăbind din glas, căci convorbitorul sîu se apropiase deplin de oblon; dta esci, domnule Cristian Goeffe! ce fantăsie te-a făcut să joci astă sară rolul acestei persoane?

— Poate pentru ca să rămân aici fără a com-promite pe unchiul meu, respunse el.

— Te-ai hotărît dară a mai rămânea? replica ea cu un ton, ce făcea pe Cristian să-i bată inima.

El nu îndrăsnî a răspunde că nu s'a hotărît, că aceasta este peste puterile sale; dară el simțea că era timp a sfârși comedia aceasta, periculoasă, deși nu pentru tinera contesă, cel puțin pentru el însuși și cuprins de o ameteală de sinceritate, el să grăbi a-i dice:

— M'am hotărît a rămânea, pentru a te desamaği, eu nu sînt acela, care crești dta. Eu sînt, ce ți-am ăis, Cristian Waldo.

— Nu înțeleg, replica ea; nu este destul că m'ai mistificat odată? Pentru ce vrei să joci încă un rol? Crești dta că eu nu ți-am recunoscut glasul

când ai făcut să vorbească marionetele lui Cristian Waldo cu atâta spirit? Bine am observat că dta ai mai mult spirit decât el. . .

— Cum îți potrivești dta aceasta? ăise Cristian cu mirare. Pe cine crești că ai auzit în astăseară?

— Pe dta și pe el. Erau două glasuri, de bună seamă, poate au fost și trei. . . al dtale, a lui Waldo și al servitorului seu.

— N'au fost decât două, îți jur.

— Fie! tot atâta. Eu am recunoscut glasul dtale, îți ăic, nu mă vei înșela în punctul acesta.

— Ei bine, al meu este, al meu nu tăgăduesc; dar trebuie să scii că. . .

— Auzi, auzi! eclamă Margareta. O! vești, se proclamă numele învingătorului alergării: Cristian Waldo, mi se pare. Da, da, sînt sigură, eu aud bine numele, și vîd foarte bine pe omul mscat stînd în picioare în mica sa sanie neagră. El este! El este cel adevărat! Dta nu ești decât Waldo de contrabandă. . .

Tot atâta, domnule Goeffe, dta a-i să-i remonstrez lucrurile cele mai frumoase din piesă și cele mai bine ăise, rolul lui Alonzo cu totul tot, au fost ale dtale! Ei bine, dă-mi parola de onoare că m'am înșelat!

— Încât pentru rolul lui Alonzo nu-l pot tăgădui.

— Așa-i, că vei juca și mâne, dle Goeffe?

— De bună seamă!

— Foarte amabil, domnule! Eu din parte-mi îți mulțămesc; dar nimenea nu va cugeta la dta,

asa-i? Ține-te bine ascuns în Stollborg. Altcum eu vîd cu plăcere că ești cu minte și că te scii costuma bine. Nimenea nu te poate recunoasce în hainele aceste; dar păzesce-te! Eacă lumea earăși se sue în trăsuri, ca se meargă la hogar și să complimenteze pe biruitorul. Mătușa mea de sigur va veni. . . Nu, ea se sue în sania ambasadorului rusesc. . . Ea mă lasă singură! . . . Vești, domnule Cristian, o mamă n'ar face așa! O mătușă tină și frumoasă nu este o mamă, e adevărat. . . Stăi! ea de bună seamă îmi va trimite pe dl Stangstadius ca se-mi ție de urit!

— Dl Stangstadius! esclamă Cristian, unde-e? Eu nu-l vîd. . .

— El a avut naivitatea a-și pune o mască; pentru aceea el nu este mai puțin de recunoscut; dacă ar fi pe aci l'ai vedea! El nu este aici și toată lumea pleacă.

— Domnișoară, ăise vizitiul Margaretei în limba dalecarliană cătră tinera sa stăpână, doamna mătușă îmi face semn se urmez.

— Să mergem prietino, se mergem, ăise ea; dară dta esti pe jos, domnule Goeffe! Suie-te pe capră, alt cum nu poți veni.

— Ce va ăice mătușa dtale?

Cristian sări pe capră regretând sfârșitul conversațiunii; Margareta însă închise geamul de delături și deschise cel de dinainte. Capra, unde ședea Cristian era în dreptul geamului. Sania nu făcea nici

unde riscă a merge. Când s'au aruncat cu ardoare în brațele Germaniei, ei căutau un refugiu contra fantomiei de o agresiune franceză; numai pentru a scăpa de acest pericol fantastic le-a trebuit un sprigin. Astăzi iluziunea s'a împrăștiat. Singura șansă de război, ce riscă se încercare pe Franța și Italia, șansă de altminterlea cu totul neverosimilă adecă restaurarea monarhiei legitime, a dispărut pentru totdeauna. Ea s'a îngropat cu comitele de Chambord în mormântul din Goritza, între alte multe visuri nu mai puțin fragile și trecătoare.

Italianii sânt prea fini, prea perspicaci, prea realiști, pentru ca unul din ei, chiar admitând ipotezele cele mai stranie, să se teamă serios, după moartea comitelui de Chambord, de ostilitatea Franceiei. Poate că s'au gândit la impresiunea, ce trebuia negreșit să le cauzeze această moarte când noi am fost semnalăți cu atâta șgomot *urbi et orbi* ca nesce perturbători incorigibili ai păcii. N'am creșut nici un moment, că tanfara războinică a presei germane va fi șemnalul unui conflict întră Germani și noi. Germania n'are nici un interes de a ne face război și de altă parte ea este cu totul convinsă că noi n'avem cea mai mică veleitate de a o atăca. Înșe, spre a'și putea desvolta în Orient marile sale proiecte politice, nu trebuie oare să se asigure de inacțiunea noastră? Și, spre a se asigura de această inacțiune, nu trebuie oare să îndemne pe toți vecinii noștri de a ne supraveghea neconșent cu mare îngrigire, cu prețul de a fi mai curând s'au mai târziu isbiți de noi? Odișnoră Italia era angajată de a lua precauțiuni contra noastră în vederea unei restaurațiuni monarhice; astăzi, când monarhia s'a stins cu monarhul, ei se grăbesc să declare că sântem tot așa de primejdioși, că hrănim planuri foarte perfide și că, de nu se va lua seama, vom pune foc la această beată Europă, care fără noi ar fi realizat de mult sub protecțiunea tunurilor germane, visul filantropic și creștinesc al abatelui de Saint-Pierre.

În politică, ca și în război sânt atacuri false, manevre ostensibile destinate a disimula manevrele reate, operațiuni factice sub care cine-va ascunde operațiunile adevărate. Pe când se divulgă cu șgomot Europei mirate proiectele culpabile ale Franceiei, în Orient se prepară evenimente, ce vor avea asupra viitorului lumii o influență decisivă. Cari vor fi aceste evenimente? Ar fi absurd să voim ale preșice. Tot ce e permis a face în oara actuală este de a constata cu ce pripă pare a se precipita soluțiunea cesiunilor, ce nu se pot suleva fără risicul de a atrage cele mai periculoase conflicuri. Nu e vorba de mai puțin, decât a asigura Austriei, prin alianță formală, nu numai cu Serbia, ci și cu România, șupremația la care visează dela șngresul de Berlin, să o câștige la Dunăre. Pentru aceasta regele Carol s'a dus la Viena; pentru aceasta d. Brătianu s'a dus la contele Kálnoky, la d. de Bismarck, Austria se lasă a fi tîrșită pe panta, pe care s'a pus cu imprudență; ea luneca spre Balcani, cu risicul de a se isbi de Rusia într'o ciocnire teribilă ce va decide despre echilibrul Europei.

Deci, pentru ca această mișcare a Austriei spre ost, pentru ca acest destin oriental al imperiului Habsburgic să se împlinescă, este prea evident că neutralitatea absolută a Italiei e necesară. Austria ar esita fără îndoială de a merge în contra Rusiei dacă va putea, dacă va trebui, ca le Sadova, se fie luată între două focuri. O asemenea primejdie ar face-o se reculeze sau cel puțin ar ține-o nemișcată. Înșe o mână abilă și puternică a ferit'o de acest pericol. Îndată ce căutăm a ne esplica șensul triplei alianțe și rolul cel joacă aci Italia, ajungem la conșlusiune, că această alianță e o combinațiune transitorie, ce are de școp de a garanta libertatea de acțiune a Austriei. Nici prin șimpatii durabile, nici prin interese permanente, cele două

împerii nu s'au apropiat de junele regat italian. Germania i a arătat mult timp numai o indiferență cam desprețuitoare; cât despre Austria, ministrii ei au respins cu o răceală mândră, cu ocaziunea voiagiului regelui Umberto la Viena, șolicitațiunile amicale ale învinsului dela Custozza. De unde vine, că deodată s'au înțeles să admită pe Italia, ca pe al treilea în menagiul lor, până aci așa de esclusiv? Este lesne de înțeles. Afară din alianță, Italia putea fi o pedecă Austriei; în alianță îi lasă câmpul liber în Orient, șa pe deasupra se însărcinează de a supraveghea pe Franța.

Ceea ce este mai greu de ghicit sânt rașiunile pentru cari Italia a primit de a-și încatena astfel independența și de a îndeplini o așa misiune stranie. I s'a promis oare „un bacșiș“, cum afirmă unele din foile sale? Și „le courtier honnête“ i-a dat oare garanții că nici o „negociațiune dilatorie“ nu o va face să peardă beneficiul? Noi nu șcim, nici nu căutăm să șcim. Cu toate astea câtă să fi făcut se străluccească înaintea ochilor ei, ședucțiuni foarte mari, pentru a a face se primească pozițiunea ce i-au rezervat. Această pozițiune n'are prin ea însăși nimic de glorios. Italia n'a intrat în tripla alianță prin marea poartă și pe un picior de egalitate. „Nu încape îndoială, șice „Neue Freie Presse“, că negocierile cu d. Brătianu au avut un rezultat practic și că România va fi, față cu cele două împerii, în aceeași situația ca și Italia.“ E posibil oare, de a marca mai net inferioritatea acestei din urmă?

Tripla alianță, devenită alianță împatrită, incincită sau înșesită, se compune din doi mari aliași și din un număr tot creșcând de mici aliași, o șpecie de sateliți gravitând împrejurul astrilor principali. Italia este între ei dimpreuna cu România. În evenimentele ce se prepară, ea va servi cu același titlu; ea va lucra la aceeași trebuință ca și junele regate dunărene. Dacă aceasta îi este destul ambiției sale, atunci într'adevăr ea a devenit foarte modestă.

Cât despre noi, nu i apreciam conduita; nici nu încercăm să o esplicăm. Italia se nite secolii de opresiune, să peardă memoria de atâta rău făcut de Austria, să permită acestea de a recăștiga în peninsula balcanică, cu ajutorul Serbiei și României cea ce a perșut în Veneția și Lombardia, noi putem fi șurpriși, neînțelegând nimic, înșe se ne ferească Dumnezeu de a ne plânge! Nu facem aici decât de a releva fapte, a analiza situații politice: adresăm nimărui remonștranțe și șfaturi, cari nici nu ar fi ascultate. S'a întemplat cu Italia, ceea ce au pășit popoarele ca și indivișii: ea s'a lăsat de vechii amicii, cari adese ori sânt șinguri solși și i s'a urșt de ei; tentațiunea de amicișii noi, de amicișii temerare și aventuriose i-a luat inima pe dinainte. Ea șimte câte odată regrete pentru trecut, dar ilușiile viitorului o înștrinează. Fie! Ne mai rămân destule șentimente de altă dată, pentru ai ura șincer, să nu se căiască nici odată!

Crisa în Bulgaria.

Cetim în „le Temps“ dela 10 Septemvre:

Diarele vieneze ne dau nesce șciri ciudate în privința faptelor petrecute la Sofia și cari au dat născere la publicarea manifestului principelui Alecsandru. Șuveranul bulgar ș-a făcut evoluțiunea sub presiunea directă a Rusiei. Cabinetul din St.-Petersburg pare că vede cu neplăcere încercările făcute de locșitorul său pe care l'a pus la șudul Dunărei, pentru a se emancipa de sub epitropia ministrilor ruși, și aceasta cu atât mai mult cu cât aceste veleități de independență se manifestaseră la tinerul șuveran tocmai după o călătorie, care a fe-

cut'o în diverse capitale europene și care, mai cu seamă, l'a făcut se treacă prin Viena. Se șcie că noușle dispoșițiuni ale principelui de Battenberg se manifestară mai cu seamă prin nemulțămirea, pe care o arată la intrarea sa în capitală, despre independența cu care generalii ministri guvernaseră principatul în lipsa sa și șchimbaseră personalul și organizarea șerviciilor administrative; să șcie că începu prin a primi doleanșele consiliului de ștat bulgar în contra acestei ștări de lucruri, și prin a înlocui pe ministrul său de justiție, ordonând o revidiure a șchimbărilor făcute în timpul călătoriei sale în personalul judecătoresc.

Dacă trebuie să credem o șcrisoare adresată din Sofia diarului „Neue freie Presse“, acesta fu momentul în care d-nii Soboleff și Kaulbars se gândiră a și apșera situațiunea ameninșată chiar de principe, pe lângă care Rusia îi puse în calitate de mentori. Mășurile ce luară fură de două feluri. Ministrul de război concentră în jurul capitalei trei brigade, sub preșteștul de manevre, pe când președintele consiliului se întreșinea cu d. Dragan Zankof, șeful partidei liberale, eșit acum de curând din închisoarea dela Wratza. Școpul acestei convorbiri era de a obține o demonstrație proprie a hotărși pe principe să părășească puterile eșcepționale pe care i le dedese un vot al Șobraniei eștraordinare din 1881. Se șcie că această manifestare s'a făcut sub forma unei împăcișiri între conservatori și liberali, întemeiată pe o programă revidișonistă ale cărei clause le arătarăm.

Nu era de ajuns a face demonstrațiunea, trebuia încă ca ea să fie ast-fel șpriginată încât se conșingă pe principe; un trimis eștra ordinar al curții Rusiei, d. Jonin, șosit de curând la Sofia, se însărcină cu aceasta. Șforță șentinelă, care de câteva șile, nu lăsa să între la principe agenții ruși sub preșteșt de boală, și-i dete un ultimatum, care i impunea părășirea puterilor sale eștra-ordinare și convocarea unei constituante, șunt ameninșarea unui manifest a Șarului, deslegând pe bulgari de jurământul de credință și înștituind regința provisorie a generalului Soboleff. Principele Alecsandru chieșmă atunci pe șeful opoșițiunei, d. Zankof, care-i rșpunse prin cuvintele tuturor revolușionilor: „Prea târșiu!“ O nouș conferență cu d. Soboleff, care ținu trei oare, dacă trebuia să credem corespondentului diarului vienes, să șfșrși printr'o completă capitulare a șuveranului. Se cunoașce epilogul: manifestul principelui, abrogarea dictaturei, convocarea unei șobranii eștraordinare.

„Politische Correspondenz“ completează șciriile date de „Neue freie Presse“ în privința acestei revolușioni de palat. Trimisul rus a fi deșclarat unui membru din partida liberală, că era însărcinat de guvernul său a cere principelui menșinerea generalilor ministri cel puțin încă un an și disolvarea Camerei, dacă ea ar fi voit să-i pună în aculare. D. Jonin ar fi adaus că va șci să împedece pe principe de a se amesteca de aci înainte în guvernarea Ștatelor sale și de a jigni acțiunea generalilor ruși. El ar fi șis asemenea, că conservatorii bulgari nu erau în ochii șei altceva de cât șprișjitorii Austriei și că voia se aducă la putere pe liberali, cari șunt devotași Rusiei.

Se șcie cum intenșiunea așșată de acești din urmă de a menșine pe generalii ruși în ministerul micșt, prevășut de șcompromis, a adus de nou ru-

un șgomot pe zăpada, pe care mâna Peterson dealungul căii bătute, căci el își perșuse rëndul său în convoiu. Afară de aceea, bravul om nu înțelega nici o vorbă franceză: conversațiunea continuă.

— Ce se întemplă în șcastel? întrebă Cristian cercând a abate dela șine atenșiunea ce i-o acordase Margareta. Eu n'am vėduș pe baronul aici; mi se pare că l'ai cunoașce la ștatură ca și pe dl Ștangstadius la mers.

— Baronul s'a înșhis sub preșteșt de afaceri grabnice și neășteptate. Asta va se șică că este și mai bolnav. Dară nu se înșrede nimenea în de aceste. I s'a vėduș gura ștrimbă și ochiul deranșeat. Șcii dta că după toate aceste, el este un bărbat eștraordinar, de să luptă cu moartea!... El ar fi trebuit să alerge în astă-noapte cu tinerimea, și de bună seamă ar fi cășștigat preșțul: are cai așa de buni! Pe mâne s'a anunșat o vênătoare de urși. Baronul, sau va vênă și va ucide ursul său, sau va fi în pământ înainte de ce se va putea abșice vênătoarea. Una este așa posibil ca și ceeaaltă. O situațiune foarte ciudată pentru lumea de aici, așa e? Par'că pentru omul de zăpadă este o plăcere a vedea cât de puțin amici are, pentru-că lumea continuă a-și petrece la el în șasă ca și când poate n'ar fi nimic.

— Dară totuși Margareto, îi admiră curagiul și el reușeșce a produce chiar asupra dtale efectul dorit.

— Șcumpe confident, reșlică Margareta veselă, să șcii că acum mai nu mai am aversiune cătră baronul. El imi devine indiferent și îi iert toate. El se înșoară... dar aceasta este un șecret care l'am aușit și care trebuie să-l păștrez, înțelegi? El nu mă ia pe mine și eu am fericierea a rămânea liberă... și șeracă...

— Șeracă! Eu credeam că dta ai cel puțin ce-ți trebuie?

— Ei bine acum nu mai am nimic. M'am certat aș cu mătușă mea, tot pentru baron; ea mi-a deșclarat că nu-mi dă de zestre nimic și că dâna valorifică drepturile sale la mica moștenire ce mi-a lăsat tatăl meu, pentru că ea i-a împrumutat mai înainte nu șciu câți șgalbeni... pentru... Eu n'am priceput alta decât că șunt ruinată!

— Ah! Margareto, eșclamă Cristian fără voie, dacă a-și fi eu bogat și de familie bună!... Ei bine! adause el luându-o de mână, căci ea făcuse mișcarea a se lăsa în fundul trășurei, aceasta nu este o deșclarațiune ce am îndrăznit a-ți face. Din parte-mi ea ar fi absurdă, eu n'am nimic pe lume n'am familie; dară dta mi-ai permis amicișia: nu-ți pot șice, că o, dacăși fi bogat și nobil ași împărși cu dta ca cu o șoră?

— Îți mulțămesc Cristiane, rșpunse Margareta tremurând, deși liniștită; eu vėđ bunătatea inimei dtale, eu șciu ce interes imi păștrezi... Dară de

ce-mi șpui că esti fără familie, precând numele unchiului dtale este așa cinstit?

Apoi ea adause cercând a ride:

— Nu mă admiră că am aerul a-ți șpune... ceva, la ce de bună seamă eu nu gândesc? Nu, în ochii dtale eu n'am aerul acesta; dta nu esti un cap deșert! dta esti așa șincer ca și mine, și dta înțelegi, că dacă te întreb, o fac pentru că mă ocup de fericierea, care o ai în viață cu ori și cine... Șpune-mi dară de ce te chinușci pentru născerea dtale, de care mulți te-ar pute vidiia?

— O! Margareto, eșclamă Cristian, dta vrei să șcii aceasta și eu bucuroș și o șpui! Eată că îndată șosim și eu te las, de astădată pentru totdeauna. Nu vreau să îți las o amintire usurpată cu preșțul unei minciuni. Neputând pretinde alt ceva, decât deșpreșțul și uitarea dtale, eu le accept, cu toate că este destul de rău pentru mine! Afă dară că Cristian Goefle nu eșșistă. Dl Goefle n'are nici fiu, nici nepot.

— Nu este adevărat! El așa a șis astăzi în șcastel. Toată lumea a repetat-o dar nimenea n'o a creșut. Dta ești fiul său... din cășătorie șecretă; el te va recunoașce, te va adopta, nu se poate altfel!

— Îți jur pe onoare că eu nu-i șunt nimic, și că ieri dimineată el nu m'a cunoșcut mai mult decât m'ai cunoșcut dta.

(Va urma.)

perea lor de conservatori. Se vede lămurit că mica revoluțiune întâmplată la Sofia este datorită unei manopere a agenților Rusiei, care a fost coronată cu succes, grație concursului mai mult sau mai puțin pe față al liberalilor bulgari.

În privința istoricului crizei din Bulgaria, „Politische Correspondenz” primesce o scrisoare foarte interesantă din Sofia cu data de 5 Septembrie, din care estragem următoarele:

Conflictul dintre principe și ministrii generali ruși a fost provocat prin faptul că generalul Soboleff, neținând seama de un decret princiar prin care schimbările în corpul funcționarilor trebuiau să fie decretate numai de principe, numise și destituise din propria sa autoritate câțiva prefecți. Aceasta nesocotire a ordinilor sale, a făcut pe principe să însărcineze pe d. Grecow cu formarea unui cabinet și ordonă lui Soboleff și lui Kaulbars să părăsească Bulgaria. Generalii ruși arătară atunci ordinele guvernului rusesc prin care ei erau autorizați să rămână în Bulgaria chiar în contra voinței principelui. Imediat după aceasta agentul diplomatic rusesc d. Ionin înmânău principelui următorul ultimatum: „Întâi, principele trebuia să depună puterea nemărginită pe care i-o încredințase guvernul bulgar. Al doilea, el trebuia să convoace până în șase luni marea adunare națională pentru a revizui constituțiunea. În sfârșit trebuia să lase administrațiunea țării pe seama generalilor și trebuie să cedeze chiar dreptul de a semna decrete. Principele se opuse categoric, dar cu timpul trebui să cedeze. O telegramă din Petersburg sili pe principele să semneze un manifest pentru convocarea adunării generale.

Ca o completare a acestei descrieri împărtășim câteva informațiuni din Ruseiuc. Principele Alexandru, se dice într-o scrisoare cu data de 7 Septembrie, se opune mereu încercărilor lui Ionin de a-i lua puterea din mâni și de a o concentra în mâinile generalilor ruși sprijinindu-se întru aceasta pe popularitatea sa necontestată și pe opunerea tuturor cercurilor bulgare în contra dominațiunii rusești. În cercurile bine întormate se dice că Germania și Austro-Ungaria au făcut din misiunea lui Ionin obiectul unor întrebări în Petesburg. Se așteaptă sprijin și dela alte puteri. Din partea Rusiei se lucrează cu ardoare pentru a crea starea de lucruri ce ea dorește înainte de intervențiunea diplomației. Se crede că Rușii țintesc la detronarea principelui Alexandru. În acest caz ei au drept candidat pe principele Waldemar, fiul cel mai tânăr al regelui Danemarcei.

Varietăți.

* Ministrul president Tisza a plecat Vineri la Szegedin de unde va merge la Gest spre a se odihni puțin. Escursiunea la Ostende rămâne pentru anul acesta cu totul.

* (Denumire de comite suprem.) Cetim în diverse foi după „Orsz. Ést.” că în locul dlui Wächter pentru comitatul Sibiiului e denumit Maurițiu de Brennerberg. Scirea aceasta ar altera pe a noastră de sub „Mai nou” din nrul trecut. Foaia oficială ne va aduce claritate în punctul din

cestiune. Dacă va fi și ea de acord cu „Orsz. Ést.” dispăre ori ce îndoială. Până atunci însă comitatul nostru nu este asigurat contra denumirii contelui Betlen, care a fost candidat în linia primă, după cum ni se asigură nu numai din o parte. Maurițiu Brennerberg, pe cât am aflat noi de Sâmbătă încoace, este însărcinat numai cu conducerea agendelor comitelui suprem. De altmintre fiind denumit chiar comite suprem în toată forma, nu e pe viață, ci numai până vrea guvernul.

* (Băile dela Tușnad) din Transilvania le-au luat în arândă pe 40 ani un consorțiu englezesc. Acesta s'a obligat în doi ani și jumătate a investi 300,000 fl. Mai întâiu se va clădi o casă de băi și un portic de cură, mai încolo un hotel mai mare și un institut de cură cu apă.

* (Aniversarea luării Griviței) a fost serbată în toată țeara. În Bucuresci mai toate casele de pe calea Craiovei, strada Lipsani și alte strade mai principale erau împodobite cu stindarde tricolore. La oarele 11^{1/2} s'a oficiat la Mitropolie un serviciu, la care au asistat domni ministri Sturdza, Lecca și Aurelian, domni generali Cernat și Arion și alți oficeri de toate gradele, precum și un numeros public. Principele Urusoff, ministrul Rusiei în Bucuresci a asistat la serviciu însoțit de d. Moruzzi, secretar al legațiunii rusești. La Sinaia aniversarea luării Griviței a fost serbată cu mare pompă. După serviciul religios, oficiat în monăstire, la care au asistat MM. LL. Regele și Regina s'a servit garnisioanei din Sinaia un dejun militar oferit batalionului de Maj. s'a Regele.

Întregul cantonament era frumos decorat cu arcuri de triumf și drapele, baracele oficerilor și ale soldaților erau asemenea ornate cu mult gust cu flori de munte, brași și verdeață, printre cari apăreau inscripțiuni amintind faptele glorioase ale reboiului trecut. Între acestea, una mai cu deosebire având următoarele versuri ale neuitatului Bolintinean:

„Pentru țeară mori!

„Șiți va fi mormântul coronat cu flori!

atrăgea privirile tuturor. Pusile aședate pe frontul de bandieră erau legate cu girlande de ștejar și brași. În mijlocul pieței de arme, sub un vast umbrar frumos decorat, având toate laturile deschise, era aședată masa regală și împregiurii mesele trupei. După ce Regele și Regina au vizitat cantonamentul, arătând șefului batalionului înaltele Lor mulțămiri pentru frumoasa împodobire, au intrat sub umbrar în sunetul muzicii, urmași de invitați și oficeri, și au luat loc la masa, la care au luat parte S. S. starițul monăstirii Sinaia, oficerii batalionului cu soțiile lor, Curtea Majestăților lor și persoanele invitate, peste tot 55 persoane.

Maj. S'a Regele rădicând paharul a rostit cu voce resonătoare următoarele cuvinte:

„Grivița, Plevna sunt nume, cari găsesc astăzi „un puternic resunet în toată țeara. Ele sunt nume „scumpe armatei, care a avut fericirea a stropi „aceste locuri cu sângele, sau dobândi astfelu nea- „tărnarea patriei. Lupta bărbătească dela Grivița „este încă adânc tipărită în inimile noastre și va „rămânea pentru generațiunea viitoare ca un esem-

„plu strălucitor de vitejie. Plin de recunoștință „închin dar acest pahar în amintirea eroilor căduți „și în onoarea armatei, care sunt convins, va fi tot- „deauna petrunsa de înalta și frumoasa sa misiune. „Se trăească armata!

Cu aceeași ocaziune M. S. Regina a pronunțat cuvintele următoare:

„Ridic acest pahar în onoarea mamelor române „cari au dat pe fii lor țerei.“

După discursurile domnilor generali Budisteanu, Teodori și d. major Petrescul, dejunul fiind terminat s'a încins o mare și frumoasă horă a soldaților în care sau prins oficeri, invitați, doamnele presente și poporul. Din nenorocire însă, aceasta horă s'a terminat pela oarele 3 din cauza ploaii care începuse a cădea și țiuu până seara; astfel că Majestățile Lor au fost silite a se retrage dela această frumoasă serbare. La oarele 8 seara o frumoasă retragere cu facle se făcu în curtea monăstirii.

* (Monumentul dela Plevna,) ridicat în memoria luării Griviței, s'a inaugurat alaltăieri în prezența delegațiunii armatei române, slugindu-se și o panahidă pentru sufletele ostașilor morți pe câmpul de bătae. Monumentul consistă dintr-o capelă (paraclis) sub care se află o boltă pentru osemintele morților. Alte două monumente se vor redica în curând la Rahova și la Smârdan. Cel dela Rahova va reprezenta statua unui dorobant, și cel dela Smârdan statua unui vânător. Amândouă sunt de bronz și vor fi aședate pe câte un pedestal de granit.

* (Palatul dela Sinaia) se va inaugura preste vr'o 15 zile. M. S. Regele a hotărît se introducă lumina electrică în acest palat.

Mai nou.

Mișcarea revoluționară crește în ținutul dela Rujevatz. Sâmbătă s'an ciocnit insurgenții cu trupele, cari veniseră dela Novi. Un mort și mai mulți răniți din partea insurgenților. Despre perderile trupelor nu se scie nimica. Insurecțiunea se întinde spre Carlstadt.

„N. fr. Presse.” În Erțegovina s'a ivit între Nevesinie și Uloc o bandă de lotri de 50 oameni. Alta bandă s'a arătat la Iablanița. Conducătorii bandelor este faimosul Forta.

Principele Bulgariei a emis un manifest în privința restaurării constituțiunii bulgare.

În comit. Caraș-Severinului, retragându-se Pattyszky, postul de comite suprem se va înlocui cu contele Bissingen.

Loterie.

Sâmbătă 14 Septembrie 1883.

Buda: 9 8 27 88 31

Bursa de Viena și Pesta.

Din 15 Septembrie n. 1883.

	Viena B-pesta	
Renta de aur ung. de 6%	119.—	119.—
Renta de aur ung. de 4%	87.05	86.95
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	100.30
Galbia	5.67	5.67
Nepoleon	9.49 ^{1/2}	9.50
100 marce nemțesci	58.55	58.50

Nr. 220 [513] 2—3

Prolungire de concurs.

Pentru ocuparea postului învățătoresc dela scoala confesională gr. or. din comuna Poiana protopresbiteratul Gioagiului I concursul publicat în „Telegr. Rom.” Nr. 84 85 se prolongește până la 15 Septembrie a. c.

Emolumentele sânt 200 fl. v. a., salariu anual cuartir gratuit și 6 orgii lemne de foc.

Petițiunile concursuale instruite conform legilor în vigoare sânt a se adresa oficiului protopresbiterat gr. or. al tractului Gioagiului I în Hondol, posta ultimă: Secărămb (Nagyág).

Hondol 27 August 1883.

Vasiliu Pipoș m. p.,
protopresb.

Nr. 280 [509] 3—3

CONCURS.

Pentru ocuparea posturilor învățătoresci în comunele mai jos enumerate din protopresbiteratul Lupșei se eserie concurs cu terminul până în 20 Septembrie 1883 st. v.

1. Ofenbaia, cu salariul în bani 180 fl. o grădină de cucuruz 30 fl. și

jumătate din venitul cantoresc calculat în 30 fl.

3. Valea-Lupșei, cu salariu

150 fl.

3. Muncel, cu salariu 100 fl.

4. Mogoș-Valea bârnei, salariu 100 fl. și 20 decalitre grâu.

5. Mogoș-Mămăligani, cu salariu 100 fl. și 20 decalitre grâu.

6. Brăzesci, cu salariu 200 fl.

7. Mogoș-Miclesci, cu salariu 200 fl. totodată cu fie care post este împreunat cuartir liber și lemnele de foc necesari.

Doritorii de a competi la unul din acestea posturi au ași așterne suplicile lor instruite cu documentele prescrie în stat. org. și Normativul sinodal din 1882 la subscrisul până la terminul profit.

Ofenbaia în 18 August 1883.

În conțelegere cu comitele parochiali respective.

Ioan Danciu m. p.,
adstr. prot.

Nr. 211 [512] 3—3

CONCURS.

În protopresbiteratul gr. or. al tractului Geoagiului I. sânt de a se ocupa următoarele posturi învățătoresci:

1. Hondol, cu salariu anual 250 fl. v. a., cuartir gratuit și 10 fl. relut de lemne din cassa bisericeii.

2. Hărău, cu salariu anual de 250 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

3. Vălișoara, cu salariu anual de 250 fl., cuartir gratuit cu grădină de legumi și 2 orgii de lemne.

4. Șoimușul mureșan, cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir gratuit cu grădină de legumi și 2 orgii de lemne.

5. Boholț, cu salariu anual de 200 fl. cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

6. Uroi, cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

7. Seliscioara, cu salariu anual de 200 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

8. Fornădia, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit 1040^o loc pentru grădină de legumi.

9. Dealu mare, cu salariu anual de 150 fl. v. a. cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

10. Certeșul superior, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit și lemne de ajuns.

11. Voia, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

12. Porcurea, cu salariu anual de 150 fl. v. a., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

13. Boin, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

14. Suligete, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit cu grădină de legumi și 2 orgii de lemne.

15. Măgura, cu salariu anual de 150 fl. cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

16. Fizeș Barbură, cu salariu anual de 150 fl., cuartir gratuit și 2 orgii de lemne.

Cererele concursuale, instruite conform legilor în vigoare pe lângă însemnarea locului de ubicațiune și a postei ultime au a se subscrierne oficiului protopresbiterat gr. or. al tractului Geoagiului I. în Hondol până la 15 Septembrie a. c.

Hondol în 16 August 1883.

Oficiul protopresbiterat gr. or. al tractului Geoagiului I.

Vasiliu Pipoș m. p.,
protopresbiter.